

TÁC ĐỘNG LAN TỎA TRÊN THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN VIỆT NAM: PHƯƠNG PHÁP TIẾP CẬN GARCH-BEKK ĐA CHIỀU

Ngày nhận: 13/5/2015
Ngày nhận lại: 01/6/2015
Ngày duyệt đăng: 10/9/2015
Mã số: 9-15-21

Hồ Thị Lam (*)

Tóm tắt: Bài viết xem xét tác động lan tỏa (TĐLT) bên trong và bên ngoài trong giá trị trung bình và bất ổn của tỷ suất sinh lợi chứng khoán trên thị trường chứng khoán (TTCK) Việt Nam. TĐLT trong nước và quốc tế của tỷ suất sinh lợi và bất ổn của tỷ suất sinh lợi chứng khoán được ước tính bằng cách sử dụng mô hình GARCH-BEKK hai chiều. Hai sở giao dịch chứng khoán của TTCK Việt Nam là Hà Nội (HNX) và TP.HCM (HOSE) được nghiên cứu trong mối quan hệ với TTCK phát triển (đại diện bởi thị trường Mỹ - TTCK thế giới và Nhật Bản - TTCK khu vực) và thị trường các nước mới nổi châu Á. Nghiên cứu này góp phần lấp đầy khoảng trống trong các nghiên cứu trước đây về TĐLT bằng cách sử dụng mô hình GARCH đa chiều, trong đó vừa xem xét TĐLT trong nước và TĐLT quốc tế.

Từ khóa: Bất ổn, GARCH-BEKK, tác động lan tỏa.

Giới thiệu

Quá trình hội nhập tài chính của các TTCK khiến cho các dòng tiền được tự do di chuyển từ các thị trường có tỷ suất lợi nhuận thấp đến các thị trường có tỷ suất lợi nhuận cao. Sự nới lỏng các quy định kiểm soát vốn nước ngoài cùng với việc mở ra nhiều kênh đầu tư mới đã tạo cơ hội cho các TTCK các nước đang phát triển ngày càng hội nhập và trở thành một môi trường đầu tư không thể bỏ qua của các nhà đầu tư toàn cầu, trong đó có TTCK Việt Nam.

Một ý nghĩa quan trọng của lý thuyết đa dạng hóa danh mục đầu tư quốc tế là các nhà đầu tư sẽ được hưởng lợi thông qua đa dạng hóa quốc tế khi mức độ đồng chuyển động trong những TTCK quốc gia là thấp, nghĩa là TTCK các quốc gia là không tương quan hoặc cấu trúc tương quan ổn định. Do đó, quá trình hội nhập tài chính quốc tế để lại tương đối ít cơ hội để một nhà đầu tư quốc tế đa dạng hóa danh mục đầu tư của họ nhằm xây dựng một chiến lược phòng ngừa rủi ro hiệu quả. Hơn nữa, trải qua gần hai thập kỷ sau cuộc khủng hoảng tài

chính châu Á năm 1997 và gần đây là cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu năm 2008, các quốc gia vẫn không khỏi bàng hoàng về tốc độ lây lan đáng kinh ngạc của các cuộc khủng hoảng (Phạm Toàn Thiện, 2009). Điều này làm tăng mối quan tâm của các nhà nghiên cứu và các chuyên gia kinh tế về cấu trúc tương quan và sự phụ thuộc lẫn nhau giữa các TTCK. Tuy nhiên, các nghiên cứu trước đây chủ yếu tập trung vào TTCK của các nước phát triển, các nghiên cứu ở các nước mới nổi và đang phát triển tương đối ít và hầu như chưa có nghiên cứu nào được thực hiện cho thị trường Việt Nam. Với những kết luận khá khác biệt từ những nghiên cứu trước đây, một nghiên cứu ở thị trường Việt Nam là cần thiết được thực hiện để có hiểu biết sâu sắc hơn về TĐLT giữa TTCK Việt Nam với các thị trường khác và giúp các nhà đầu tư có cái nhìn toàn diện nhằm xây dựng chiến lược đầu tư hiệu quả.

Tổng quan nghiên cứu

Các nghiên cứu đầu tiên về TĐLT trên TTCK các quốc gia chủ yếu được thực hiện